

TIIVISTELMÄ: Tietojen luovutus koulutuksen järjestäjältä opiskeluhuoltopalveluille-tukimateriaali

Opiskeluhuoltopalveluiden järjestäjällä on tarve saada opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa tietoja koulutuksen järjestäjältä opiskeluhuoltopalveluiden järjestämistä varten. Yleensä opiskeluhuoltopalveluiden järjestäjän tarvitsemat tiedot sisältyvät koulutuksen järjestäjän opiskelijarekisteriin (tai vastaavasti nimettyyn rekisteriin), johon koulutuksen järjestäjä on kerännyt kaikki ne opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa tiedot, jotka ovat tarpeen lakisääteisen koulutuksen järjestämiseksi.

Opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa tietojen luovuttaminen on henkilötietojen luovuttamista, mikä on tarkasti säänneltyä. Ennen tietojen luovuttamista opiskeluhuoltopalveluiden järjestäjän on pyydettävä tarvitsemiaan tietoja koulutuksen järjestäjältä. Tietopyynnössä tulee yksilöidä, mitä tietoja opiskeluhuoltopalvelut tarvitsevat sekä mikä on opiskeluhuoltopalveluiden tiedonsaantioikeuden peruste. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on ratkaista, voidaanko pyydetty tiedot luovuttaa suoraan jonkin lain nimenomaisen säännöksen nojalla, vai edellyttääkö tietojen luovutus suostumusta. Koulutuksen järjestäjän on myös ratkaistava, millä tavalla tiedot voidaan luovuttaa (tekninen rajapinta, katseluyhteys, muu tapa). Jos koulutuksen järjestäjä kieltäytyy luovuttamasta tietoja kokonaan tai osittain pyynnön mukaisesti, sen on aina tarjottava opiskeluhuoltopalveluiden järjestäjälle mahdollisuutta saada kieltäytymisestä valituskelpoinen hallintopäätös.

Opiskeluhuoltopalveluilla on laajat laissa säädetyt tiedonsaantioikeudet, jotka velvoittavat koulutuksen järjestäjää luovuttamaan opiskelijan tai tämän huoltajan tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon (ml. suun terveydenhuolto), kuraattoripalveluiden, psykologipalveluiden sekä monialaiseen yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon osallistuvan opiskeluhuoltopalveluiden edustajan tiedonsaantioikeudet eivät kuitenkaan ole täysin yhtenevät. Osa tietojen luovuttamisesta edellyttää opiskelijan tai alaikäisen opiskelijan huoltajan suostumusta opiskelijan itsenäisestä päätöskyvystä riippuen.

Opiskeluhuoltopalveluiden järjestäjällä on oikeus saada opiskelijan ja tämän huoltajan tietoja koulutuksen järjestäjältä seuraavasti:

1) koulu- ja opiskeluterveydenhuollon (ml. suun terveydenhuolto) järjestäminen

1.1 Opiskelijan yksilöinti ja terveystarkastusten järjestäminen (laissa säädettyjen ikä- tai vuosiluokkien mukaisesti)

- tiedot: opiskelijan nimi, syntymäaika, luokka- tai ryhmätieto
- luovutuksen peruste: laki

1.2 Yhteydenotto opiskelijan huoltajaan tarvittaessa

- tiedot: huoltajien nimet, yhteystiedot ja tiedonsaantioikeudet
- luovutuksen peruste: laki

1.3 Opiskelijan tuen tarpeen arviointi, tukeminen ja jatkohoitoon ohjaus (pl. suun terveydenhuolto)

- tiedot: terveydenhoitaja tai lääkäri määrittelevät tapauskohtaisesti
- luovutuksen peruste: suostumus

2) kuraattoripalveluiden järjestäminen

2.1 Opiskelijan yksilöinti, tarkistus onko opiskelijalla oikeus saada kuraattoripalveluita

- tiedot: opiskelijan nimi, syntymäaika, luokka- tai ryhmätieto

- luovutuksen peruste: laki

2.2 Palvelun tarpeen ja kiireellisyyden arviointi

- tiedot: kuraattori määrittelee tapauskohtaisesti tarvitsemansa välttämättömät tiedot
- luovutuksen peruste: laki

2.3 Yhteydenotto opiskelijan huoltajaan tarvittaessa

- tiedot: huoltajan tai huoltajien nimet, yhteystiedot ja tiedoksisaantioikeudet
- luovutuksen peruste: laki

2.4 Kuraattoripalveluiden toteuttaminen

- tiedot: kuraattori määrittelee tapauskohtaisesti tarvitsemansa välttämättömät tiedot
- luovutuksen peruste: laki

3) psykologipalveluiden järjestäminen

3.1 Opiskelijan yksilöinti, tarkistus onko opiskelijalla oikeus saada psykologipalveluita

- tiedot: opiskelijan nimi, syntymäaika, luokka- tai ryhmätieto
- luovutuksen peruste: laki

3.2 Yhteydenotto opiskelijan huoltajaan tarvittaessa

- tiedot: huoltajan tai huoltajien nimet, yhteystiedot ja tiedoksisaantioikeudet
- luovutuksen peruste: laki

3.4 Psykologipalveluiden toteuttaminen

- tiedot: psykologi määrittelee tapauskohtaisesti
- luovutuksen peruste: suostumus

4) monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestäminen

Tukimateriaalissa on käsitelty vain tilannetta, jossa opiskeluhoolltopalvelujen edustaja toimii monialaisen asiantuntijaryhmän koollekutsujana. Tässä tilanteessa edustajan tehtävänä on pyytää suostumus ryhmän perustamiseen joko opiskelijalta tai alaikäisen opiskelijan huoltajalta opiskelijan itsenäisen päätöskyvyn mukaisesti. Jos suostumusta on tarpeen pyytää huoltajalta eikä koollekutsujalla muutoin ole näitä tietoja saatavilla, koulutuksen järjestäjä luovuttaa koollekutsujalle pyynnöstä opiskelijan huoltajan tai huoltajien nimet, yhteystiedot ja tiedoksisaantioikeudet suostumuksen pyytämistä varten. Näiden tietojen luovuttaminen koollekutsujalle perustuu lakiin.

Koulutuksen järjestäjä ja opiskeluhoolltopalveluiden järjestäjä voivat halutessaan laatia sopimuksen tietojen luovuttamisesta opiskeluhoolltopalveluille. Samassa sopimuksessa voidaan sopia tietojen luovuttamisesta kaikkiin edellä 1–4 mainittuihin tarkoituksiin kunkin palvelun tiedonsaantioikeuksien mukaisesti. Niiltä osin kuin tietojen luovuttaminen on vakiosisältöistä eikä luovuttaminen edellytä tapauskohtaista harkintaa, sopimuksessa voidaan sopia tietojen toistuvasta luovuttamisesta ilman uusia, tapauskohtaisia tietopyyntöjä. Esimerkiksi koulu- ja opiskeluterveydenhuollon (ml. suun terveydenhuollon) terveystarkastuksissa vuosittain tarvittavat tiedot ja tiedonsaantioikeudet ovat vakiosisältöisiä.

Niiltä osin kuin tietojen luovuttaminen edellyttää tapauskohtaisia tietopyyntöjä, sopimuksessa voidaan etukäteen vahvistaa tiedonsaantioikeudet sekä sopia menettelyistä pyyntöjen käsittelyä varten luovutusten sujuvoittamiseksi. Tällöin voi olla esimerkiksi tarkoituksenmukaista sopia, kehen koulutuksen järjestäjän

edustajaan opiskeluhoitopalveluiden edustaja voi olla suoraan yhteydessä tietojen pyytämistä varten, mikä puolestaan voi vähentää tarvetta yksittäisten tietopyyntölomakkeiden täyttämiseen.

Sopimuksessa ei voida sopia sellaisesta, mikä olisi vastoin pakottavaa lainsäädäntöä. Sopimuksessa ei siten voida esim. sopia sellaisten tietojen luovuttamisesta, johon opiskeluhoitopalveluilla ei ole tiedonsaantioikeutta tai sellaisen tietojen luovutustavan käytöstä, joka ei ole lainmukainen.

Yleiset tiedot oppilaitoksen toiminnasta ja ajankohtaisista asioista ovat julkisia tietoja, joten koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa ne opiskeluhoitopalveluihin ilman erillistä tietopyyntöä tai päätösharkintaa. Siten niiltä osin kuin opiskeluhoitopalvelut tarvitsevat tietoja oppilaitoksen yleisestä toiminnasta, kuten tapahtumista ja vanhempainilloista, sekä oppilaitoksen lakisääteisistä julkisista suunnitelmista ja yhteisöllisestä opiskeluhollosta, koulutuksen järjestäjä ja opiskeluhoitopalvelut voivat vapaasti määritellä paikallisesti parhaat yhteistyötä tukevat ratkaisut tietojen välitystä varten.